

SUOMALAISIA VAPAUSTAISTELIJOITA

(Julkaistu aikaisemmin Helsingin Reservin Sanomissa)

Fil. tri Jussi Niinistö on julkaissut uuden sarjan pienoiselämäkertoja otsikolla Suomalaisia vapaustaistelijoita. Tällä kertaa Niinistö on valinnut mukaan sekä tunnettuja että vähemmän tunnettuja henkilöitä. Tunnettuja ovat venäläisen sortokauden symboliksi noussut Eugen Schauman, vapaussodassa kaatunut sotilaspoika Onni Kokko, kenraali K.M. Wallenius sekä aktivisti Paavo Susitaival (jonka elämäkerralla Niinistö väitteli tohtoriksi). Vähemmän odotettuja nimiä ovat kirjailija Kyösti Wilkuna, seikkailija Sulo-Weikko Pekkola, ristiritari Wäinö Havas ja muiluttaja Kosti-Paavo Eerolainen. ”Tittelit” ovat kaikki Niinistön käyttämiä.

Niinistön sujuvaa tekstiä on aina ollut ilo lukea, eikä hänen uusinkaan kirjansa muodosta tässä suhteessa poikkeusta. Vaikka kuhunkin henkilökuvaan on käytetty vain 10-20 sivua, tekijä onnistuu välittämään kohdehenkilöistään monipuolisen, elävän kuvan. Suosittelen kirjaa paitsi omaan kirjahyllyyn hankittavaksi myös mainioksi lahjaksi vaikkapa nuoren sukupolven edustajille helppolukuisena täydennyksenä koulun historiatuntien annille.

Suojeluskunta-aiheisten historiikkien sarja kasvaa jatkuvasti. Tuoreina esimerkkeinä esiteltäköön tällä kerralla kaksi, sivumäärältään ja laadultaan huomattavaa teosta. Sysmä ja sysmäläiset isänmaan asialla on sivumäärältään mitattuna laajimpia historioita mitä paikallisesta suojeluskunnasta on julkaistu. Tekijöiksi mainittujen henkilöiden lisäksi kirjaan on saatu tekstiä myös mm. dosentti Mikko Uolalta.

Johdantoluvussa historiikkihankkeen tulisi Tapio Hynynen luo laajan historiallisen katsauksen aina 1500-luvulta asti. Vaikka se ehkä monesta tuntuu turhalta, ainakin 70 sivun laajuisena, on muistettava, että tämäntyyppisten kirjojen varsinaisella lukijakunnalla, eli sysmäläiset veteraanit ja heidän omaisensa, ei välttämättä ole kirjahyllyssään Suomen historiaa laajemmin valaisevia teoksia. Sysmäläiset voivat olla ylpeitä suojeluskuntahistoriikistaan, jossa Lotta Svärd-järjestölle ja sotilaspöjille luonnollisesti on annettu näyttävästi tilaa.

Kainuun Lottaperinneyhdistys on myös tehnyt suurtyön julkaistessaan muhkean ja ulkoasultaan arvokkaan kirjan Rakasta maatasi ja kansaasi. Historiikin lisäksi teokseen sisältyy Kainuun LS-piirin kuvitettu matrikkeli. Näin teos on hyödyllinen myös esimerkiksi sukututkijoille.

Puolustusvoimien lippujuhlan tunnelmissa mainittakoon, että Suomen ilmavoimat täyttävät tänä vuonna 85 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi on julkaistu Suomen ilmavoimat 85 vuotta-niminen kaksikielinen (suomi/englanti) teos. Teoksessa esitellään ilmavoimien kaikki joukko-osastot ja laitokset, niiden kalusto ja toiminta. Kirjan arvoa lisää ilmavoimien perinteitä käsittelevä jakso, jossa esitellään mm. laivuemerkkejä, vuosipäiviä, ilmavoimissa jaettavia palkintoja, lentäjien merkkejä sekä ilmavoimien hakaristitunnusta. Arvokas teos, joka kaksikielisyydestään johtuen sopii mainiosti lahjaksi myös ulkomaisille ystäville.

Markus Anaja

Niinistö, Jussi: Suomalaisia vapaustaistelijoita. Nimox, Helsinki 2003. 144 sivua, kuvitettu. Tilaukset suoraan kustantajalta, puh. 040 571 6331.

Hosiaisluoma-Karppinen, Alli, Hynynen, Tapio: Sysmä ja sysmäläiset isänmaan asialla. Sysmän Sotaveteraanit, Sysmä 2002. 760 sivua, runsas kuvitus. Tilaukset: Sysmän Kirjakauppa, puh. 03 717 1238. Hintaa 40 euroa + lähetyskulut.

Keränen, Pekka (toim.): Rakasta maatasi ja kansaasi. Kainuun Lotta Svärd 1921-1944. Kainuun Lottaperinneyhdistys, Kajaani 2002. 608 sivua, runsas kuvitus. Tilaukset: Kainuun Lottaperinneyhdistys/Toini Huusko, puh. 08 626 326.

Suomen Ilmavoimat 85 vuotta / The Finish Air Force 85 Years. Apali, Tampere 2003. 176 sivua, värikuvitus.